

Program prevence kriminality města Příbram na rok 2016

MĚSTO PŘÍBRAM

Obsah

Úvod	3
1. Kriminalita v Příbrami v roce 2015	5
2. Projekty prevence kriminality	13
2.1 Domovníci 2016.....	13
2.2 Cestou Sdílení	15
2.3 Letní zážitkový pobyt pro děti s rizikovým chováním.....	19
2.4 Prázdninový sociálně-terapeutický program.....	22
2.5 Asistenti prevence kriminality - pomocník.....	25
3. Další aktivity v rámci prevence kriminality.....	27
4. Harmonogram aktivit plánovaných pro rok 2016	29
5. Závěr	30

Úvod

Negativní socioekonomické procesy posledních let zvyšují přímé ohrožení chudobou, která umožňuje zhoubné působení sociálně patologických jevů. Hrozba možného sociálního vyloučení¹ se stále více prostorově a sociálně koncentruje a představuje vysoce ohrožující prostředí pro vznik kriminálního jednání především u dětí a mládeže. Programy prevence kriminality na místní úrovni jsou základem vytvořeného preventivního systému v České republice, jež směřuje ke snižování míry a závažnosti trestné činnosti; zvyšování bezpečnosti občanů a jejich aktivní účast na omezování příčin kriminality; začleňování prevence kriminality do základů rozvoje obcí a integrace Policie ČR do preventivních systémů, zejména na místní úrovni. Prostředkem k naplňování těchto cílů je volba adekvátních preventivních opatření a jejich realizace v podobě konkrétních dílčích projektů.

Program prevence kriminality města Příbram na rok 2016 obsahuje projekty z okruhu sociální prevence², které jsou orientovány především na potencionální nebo již skutečné pachatele trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Je plně v souladu s republikovou Strategii prevence kriminality na léta 2016 - 2020, Konceptí prevence kriminality Středočeského kraje na léta 2014 - 2016 a Konceptí prevence kriminality města Příbram na léta 2016 – 2018. Výchozím podkladem pro stanovení obsahu projektů byla aktuální bezpečnostní analýza, nejnovější výzkumy a šetření v oblasti prevence kriminality, příklady tzv. dobré praxe a zkušenosti z předchozích let. V neposlední řadě také odborná doporučení a cenné rady získané při pravidelných konzultacích s metodiky a konzultanty Odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality MV ČR.

I v našem městě můžeme pozorovat sociálně problémové oblasti, u jejichž obyvatel lze indikovat obtíže spojené s dlouhodobou nezaměstnaností a závislostní chování - včetně závislosti na sociálních dávkách a vůbec sociálnímu systému státu, koncentraci sociálně patologických jevů a další společenské jevy, které představují zvýšené riziko pro zde i v nejbližším okolí žijící rodiny a jejich děti. Nejohroženější jsou pak neúplné a nestabilní rodiny s více dětmi. Vymanění se z tohoto prostředí je velice obtížné, rodiny jsou stigmatizovány prostředím, ve kterém žijí.

Na tuto problematiku v městském programu reagujeme opětovným zapojením do celostátně působících projektů prevence kriminality „Asistenti prevence kriminality“ a „Domovník – preventista“. Oba tyto projekty se nám již v praxi velmi osvědčily jak z pohledu odborné, tak i laické veřejnosti.

Spojení chudoby, neplnění školní docházky, nefungujícího rodinného zázemí, absence pozitivních vzorů chování a negativního vlivu života v sociálně problémovém prostředí představuje výrazný kriminogenní faktor. Statistiky orgánů činných v trestním řízení sice dlouhodobě vykazují pokles zjištěné kriminality mládeže, tyto údaje však zahrnují pouze zjištěnou trestnou činnost a u pachatelů jen trestnou činnost objasněnou. Problémem je také vysoká latence (neohlášení) zejména méně závažné kriminality, u níž je předpoklad, že se na ní právě ve vysoké míře podílí mládež.

Ohrožení mládeže kriminálně rizikovými jevy a kriminalitou se trvale zhoršuje. Poznatky odborných pracovníků veřejné správy, policie i neziskových organizací upozorňují na vybrané aktuální kriminogenní faktory, sociálně nežádoucí jevy a sociální procesy, které mohou potencionálně ohrožovat úspěšnou socializaci dětí a které mohou být příčinou rostoucí kriminality a zvyšujícího se počtu osob závislých na sociálním systému státu. V současné době jsou klíčovými kriminogenními

¹ Sociální vyloučení chápeme jako proces, kterým jsou jednotlivci i celé skupiny osob zbavováni přístupu ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti jako celku. Proces sociálního vyloučení je primárně důsledkem chudoby a nízkých příjmů, přispívají k němu však také další faktory, jako diskriminace, nízké vzdělání či špatné životní podmínky.

² Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace jedince a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti.

faktory právě rodina, sociální prostředí a relativně snadný přístup k návykovým látkám. Město Příbram se proto snaží co nejkompaktněji čelit negativnímu působení sociálně patologických jevů, především na ohrožené děti, a tím se aktivně podílet na snižování páchání (i latentní) trestné činnosti dětí a mládeže. Z těchto důvodů je realizátorem tří projektů sekundární sociální prevence – Cestou Sdílení, Prázdninového sociálně-terapeutického programu a Letního zážitkového pobytu pro děti s rizikovým chováním. Aktivity probíhající v rámci projektů jsou vzájemně propojeny tak, aby byl zajištěn inovativní komplexní přístup k řešení problému postavený na třech pilířích – 1. kontinuální práce s celou rodinou 2. dostupné alternativy bezpečného trávení volného času, 3. informovanost a prevence závislostního chování.

Priority Programu prevence kriminality města Příbram na rok 2016

- Naplňování principů a cílů Koncepce prevence kriminality města Příbram na léta 2016 – 2018
- Podpora dlouhodobé a komplexní práce s dětmi, mladistvými a jejich rodinami, kteří jsou ohroženi rizikovými jevy a/nebo pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí
- Podpora spolupráce města, městské a státní policie, škol a ostatních organizací pracujících ve městě v rámci zajištění programů prevence kriminality
- V rámci komplexního přístupu k řešení bezpečnostních rizik na území města zvyšování bezpeční občanů, především na veřejných prostranstvích
- Zapojení se do realizace programů prevence kriminality s celostátní působností (Asistenti prevence kriminality, Domovníci)

Pro zajištění výše uvedených priorit jsou pro tento rok připraveny projekty a aktivity, jejichž realizací by mělo dojít k naplnění stanovených cílů. Společně s městem Příbram na nich budou participovat tyto partneři:

- Městská policie Příbram,
- Územní odbor PČR Příbram,
- místní mateřské, základní a střední školy,
- Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče Příbram
- nestátní neziskové organizace působící ve městě,
- organizační složky města (Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram, Technické služby města Příbram, Sportovní zařízení města Příbram, Městská realitní kancelář).

Financování Programu prevence kriminality města Příbram

Program prevence kriminality města Příbram na rok 2016 obsahuje projekty financované z rozpočtu prevence kriminality a dotací MVČR, a aktivity financované městem v rámci rozpočtu prevence kriminality. Navržené financování Programu prevence kriminality města Příbram vychází z těchto skutečností:

1. Město Příbram vyčlenilo v rozpočtu pro rok 2016 na podporu projektů a aktivit z oblasti prevence kriminality celkem částku 600.000 Kč.
2. Ministerstvo vnitra ČR každoročně vypisuje dotační titul pro oblast prevence kriminality. Projekty se podávají prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje na Ministerstvo vnitra ČR – Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality. Zde o přidělení či nepřidělení dotací rozhoduje Republikový výbor pro prevenci kriminality.

1. Kriminalita v Příbrami v roce 2015³

V loňském roce došlo v Příbrami k **poklesu kriminality** o 50 případů oproti roku 2014, bylo spácháno **celkem 1134 trestných činů**. Z toho bylo **objasněno** 418 případů, což je **37 %** a jde o zvýšení objasněnosti o pět procent.

Nejvíce se na kriminalitě podílela **majetková trestná činnost** – 708 činů (**62 %** z celkové kriminality), i tady jsme však zaznamenali klesající tendenci, jde o pokles oproti roku 2014 o 40 případů. **Nejčastější** majetkovou trestnou činností jsou **krádeže věcí z vozidel** (107) a poté **vloupání do ostatních objektů** (96). Loni zmizelo 22 automobilů a 34 jízdních kol. **Krádeží vloupáním** bylo evidováno 229, a to zejména **do ostatních objektů** (např. garáže, sklepy, hospodářská stavení), **obchodů** (36 případů), **domů** (32), **bytů** (25), je to o 38 činů méně než v předchozím roce, **snížení o 14 %**. Ubylo vloupání do ostatních objektů, bytů a chat.

Násilná trestná činnost klesla o 23 případů, ze 72 na 49, což je **o 32 %**. **Objasněnost** se podařilo **zvýšit na 61 %**. **Nebezpečné vyhrožování** bylo spácháno – 15x, **úmyslné ublížení na zdraví** -10x a **loupež** – 7x (**o 10 méně**). Dále nám bylo oznámeno např. 6x vydírání, 4x porušování domovní svobody, 2x nebezpečné pronásledování a 1x týrání osoby žijící ve společném obydlí.

Počet **hospodářských trestných činů mírně stoupl** ze 124 na 136. Nejčastějšími případy jsou: neoprávněné držení platebního prostředku - 42x a úvěrový podvod - 21x.

U **mravnostní kriminality** došlo **také k mírnému nárůstu** z 10 na 12 činů. Z toho je jeden případ znásilnění a devět případů pohlavního zneužívání. **Objasněnost však činí 83 %** a jde o **zvýšení o 23 %**. Na větším množství pohlavních zneužívání se podílel zejména případ dlouhodobého charakteru a s větším počtem poškozených.

Co se týká **drogové trestné činnosti**, kriminalistům se podařilo během loňského roku **odhalit 24 případů** trestného činu nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů.

Častými případy, které policisté museli řešit, bylo 88x poškození cizí věci, 82x zanedbání povinné výživy, 30x ohrožení pod vlivem návykové látky (což je díky intenzivnímu výkonu na silnicích), 23x maření výkonu úředního rozhodnutí a 18x sprejerství.

Recidivisté spáchali celkem **325** objasněných trestných činů. Nejčastěji se dopouštěli majetkových činů – krádeží v objektech, dále neplatili výživné nebo mařili výkon úředního rozhodnutí. **Mladiství** ve věku od 15 do 18 let se podíleli na třech trestných činech.

Při **závěrečném shrnutí** lze říci, že **kriminalita** v Příbrami v loňském roce **opět klesla** a objasněnost je téměř čtyřicetiprocentní. Za posledních deset let je kriminalita na nejnižší úrovni, **o 54 % nižší než v roce 2007**. Ve všech oblastech kromě mravnostních a hospodářských trestných činů došlo k poklesu. Nejmarkantnější je pokles násilných trestných činů a především loupeží. Přibýlo vloupání do obchodů a bytovacích zařízení, ale je méně vykradených bytů a chat. Zloději častěji kradli jízdní kola než vozidla.

³ Informace o aktuální bezpečnostní situaci zpracoval npor. Bc. Michal Volf, vedoucí OO PČR Příbram. Taktéž dostupné na www.bezpecnapribram.cz.

1. leden - 31. prosinec	Zjištěno	Zjištěno
Název	2014	2015
Vraždy celkem:	0	0
Loupeže	17	7
Loupeže - finanční institut.	0	0
Násilné činy celkem:	72	49
Znásilnění	2	1
Pohlavní zneužívání v závislosti	0	0
Pohlavní zneužívání ostatní	4	9
Mravnostní činy celkem:	10	12
Krádeže vloupáním do obch.	21	36
Kr. vloupáním do restaurací a hostinců	3	8
Krádeže vloupáním do bytů	37	25
Kr. vloupáním do vík. chat soukr. osob	18	7
Kr. vloupáním do rodinných domků	22	32
Kr. vloupáním do ostatních objektů	156	96
Krádeže vloupáním celkem:	267	229
Krádeže kapesní	38	32
Krádeže motor. vozidel dvoustopých	24	22
Krádeže motor. vozidel jednostopých	3	2
Krádeže věcí z automobilů	77	107
Krádeže prosté celkem:	352	360
Majetkové činy celkem:	748	708
Sprejství	8	18
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro J	18	24
Šíření toxikománie	0	0
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro S	4	2
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro V	1	0
Ostatní krim. činy celkem:	80	96
Zanedbání povinné výživy	92	82
Zločinné spolčení	0	0
Podněcování k nár.a ras. nenáv.	0	0
Podpora a propagace hnutí	0	0
Ostatní trestná činnost	5	3
Zbývající kriminalita celkem:	150	131
Zpronevěra	18	9
Podvod	24	22
Neoprávněné držení plat. karty	29	42
Úvěrový podvod	17	21
Ostatní hospod. trestné činy	0	1
Hospodářské činy celkem:	124	136
Vojenské trestné činy	0	2
Obecná kriminalita celkem:	910	865
CELKOVÁ KRIMINALITA:	1 184	1 134

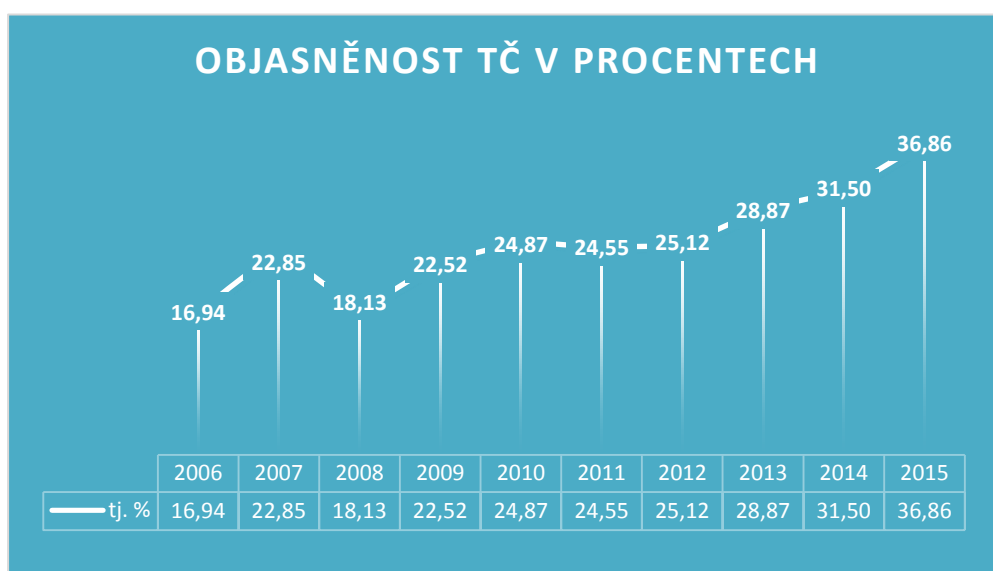
Celková kriminalita a objasněnost

Počet evidovaných trestných činů v teritoriu Obvodního oddělení Příbram (OOP Příbram) činil v hodnoceném období roku 2015 celkem 1.134 případů. V období od roku 2006 se jedná o nejlepší období, společně s rokem 2014. V roce 2014 došlo k významnému poklesu v počtu zjištěných trestných činů. Letos pak k dalšímu malému poklesu, o dalších 50 trestných činů, tudíž lze rok 2015 hodnotit, z hlediska všech evidovaných trestných činů, jako „rok rekordní“.

Z hlediska kriminality se na území OOP Příbram potvrdil trend roku 2014, kdy došlo k významnému poklesu kriminality a tuto situaci se podařilo v roce 2015 udržet.

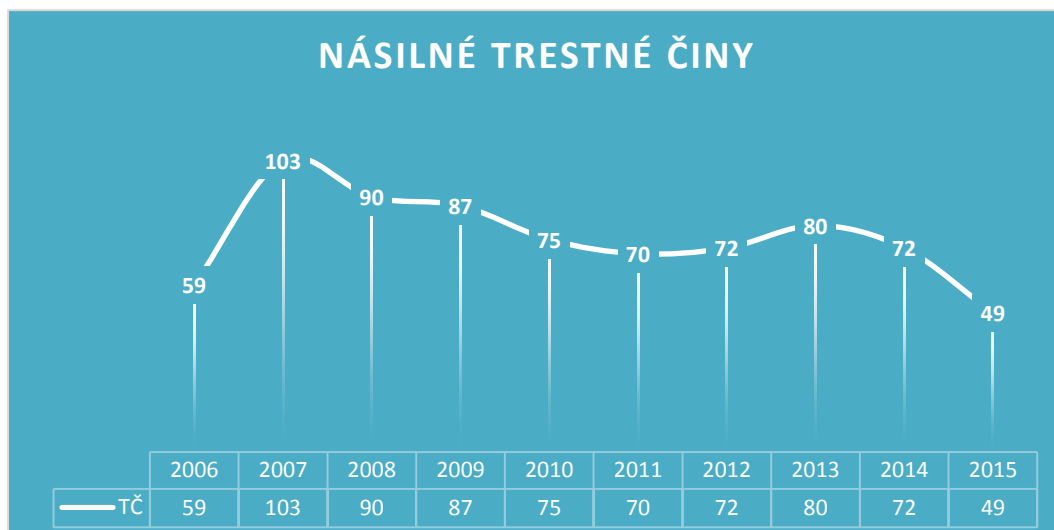

Celková objasněnost všech evidovaných trestných činů činí 36,86 % a jde tak o nejlepší výsledek od roku 2006.

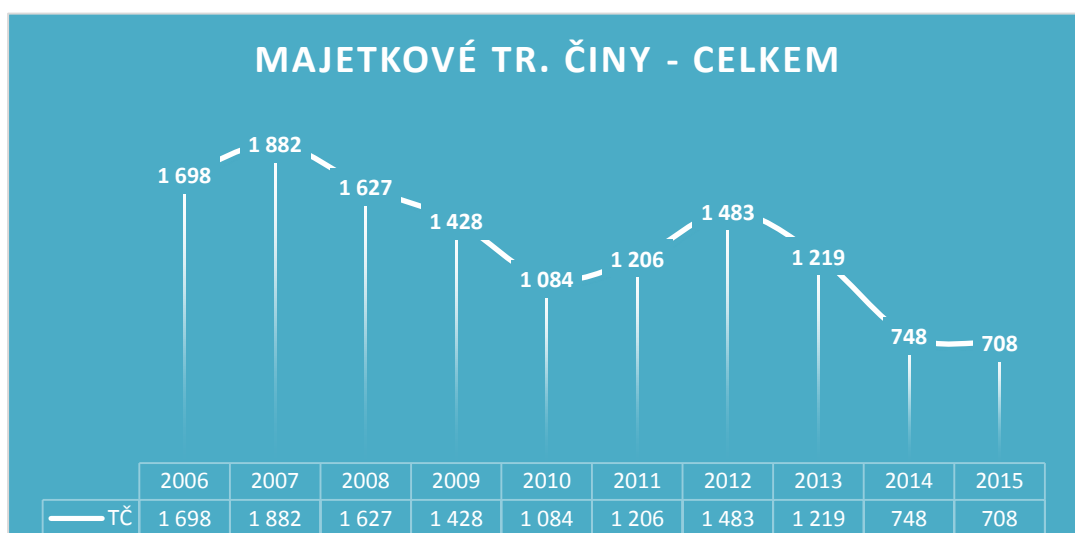
Násilné trestné činy

Násilných trestných činů bylo na území OOP Příbram zjištěno v roce 2015 celkem 49 případů. Lze konstatovat, že se jedná o nejlepší výsledek v teritoriu OOP Příbram, ve sledovaném období.

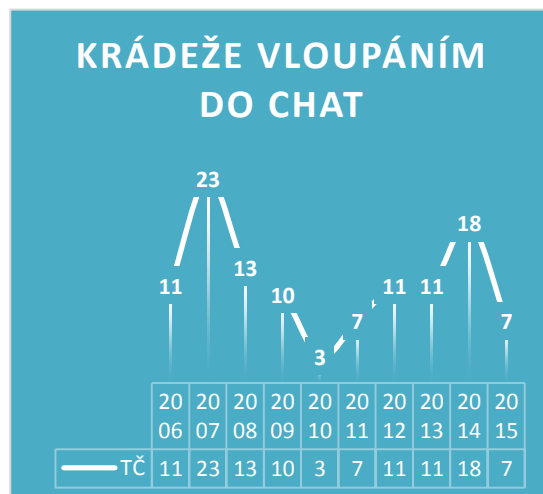
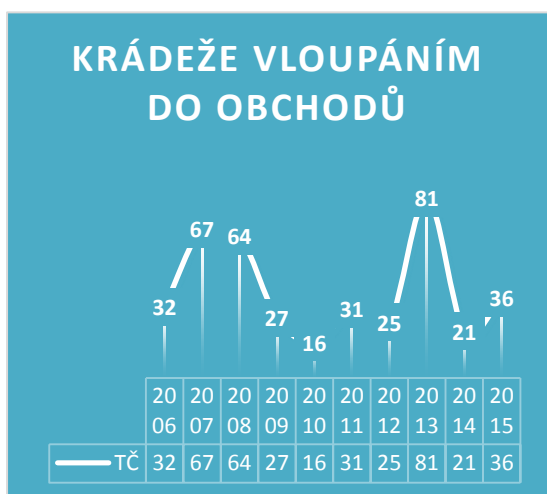
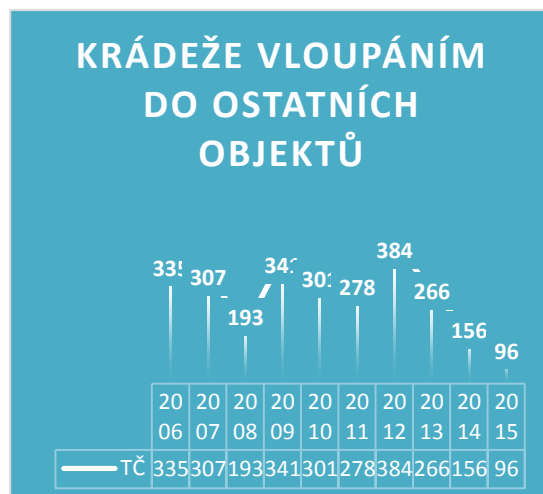

Majetková trestná činnost

Majetková trestná činnost, jinými slovy „krádeže všeho druhu“ tvoří dlouhodobě největší část z celkové zjištěné kriminality zaevidované na území OOP Příbram. Ve vyhodnoceném roce 2015 to představuje 708 případů, z celkové kriminality 1134 případů. Tato část tvoří 62,4% ze všech zjištěných případů. Jinými slovy a velmi zjednodušeně řečeno, více než polovinu z celkové kriminality představují krádeže. Škoda způsobená majetkovými trestnými činy činí celkem 23.733.000,- Kč. Zajímavé je, že tato škoda je druhá nejmenší zjištěná od roku 2006 a to i s ohledem na vývoj cen zboží a služeb. Od roku 2006 tak lze rok 2015, z pohledu majetkové trestné činnosti, hodnotit jako velmi dobrý rok, jak z hlediska počtu spáchaných majetkových trestných činů, tak z hlediska způsobené škody.

I když je meziročně opět zjištěn pokles majetkové trestné činnosti, stále se mění její struktura, resp. předmět zájmu pachatelů těchto majetkových skutků. Tyto „vlny zájmu pachatelů“ jsou patrné z následujících grafů.

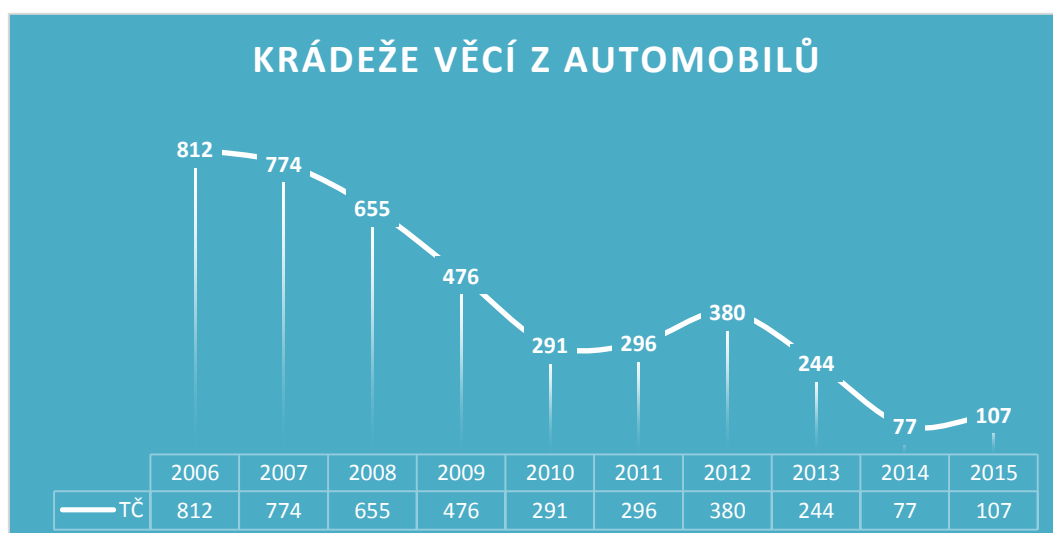

Jednou ze sledovaných oblastí majetkové trestné činnosti jsou i tzv. kapesní krádeže, ovšem vzhledem k právní kvalifikaci se na tyto skutky musí pohlížet poněkud širěji, tedy nejen skutky, kdy skutečně došlo ke krádeži nějaké věci z kapsy poškozeného, ale i všechny skutky, kdy měl poškozený věci ve svém dosahu, tzv. při sobě a byly mu odcizeny. Typicky např. věci z kabelek, tašek a batohů, které někdo nese na sobě nebo je má v bezprostřední blízkosti u sebe.

Jedna z oblastí majetkové trestné činnosti, která město Příbram v minulosti velmi trápila, občany velmi znepokojovala a ve svém celkovém výsledku značně navyšovala celkový počet trestných činů, byla oblast krádeží věcí z automobilů. V letošním roce máme zaevidováno celkem 107 případů, což je jednoznačně druhý nejlepší výsledek hned po loňském roce 2014, kdy byl zaznamenán historicky nejmenší výskyt této trestné činnosti.

Zjištěný výsledek znamená nárůst o 30 skutků, oproti loňskému roku. Této oblasti se tak policie se svými nejbližšími partnery nadále důkladně věnuje a bude věnovat i nadále.

U dalších sledovaných oblastní majetkových trestných činů, kterými jsou krádeže motorových vozidel, není v letošním roce zaznamenán žádný dramatický vývoj. A opět lze konstatovat, že v této oblasti je rok 2015 rokem velmi dobrým.

Závěrem

Ve výstupech a grafech je hodnoceno a porovnáváno vždy stejné období roku, zde konkrétně celé roky 2006 až 2015. Je třeba si uvědomit, že trestní právo v průběhu let prochází změnami, kdy některé trestné činy nově vznikají a u mnoha přetrvávajících dochází k novelám jejich znění a obsahu. Proto není dobré na statistiky trestné činnosti hledět jako na dogma, ale jako na ukazatel, vodítko a pomůcku pro směřování další činnosti státních i nestátních orgánů a organizací zabývajících se trestnou činností.

Z policejních statistik je zřejmý stav významného poklesu kriminality v roce 2014 a udržení tohoto stavu v roce 2015 na území Policie ČR Obvodního oddělení Příbram, tedy na území města Příbrami. Bezproblémově pak funguje spolupráce mezi policií, státní správou vykonávanou v přenesené působnosti a samosprávou. Spolupráce s Městskou policií Příbram probíhá naprosto bezproblémově, vyvstálá bezpečnostní rizika jsou řešena operativně, bez nadbytečných formalit. Jednoduše lze konstatovat, že Městská policie Příbram je vedle složek IZS naším nejbližším partnerem a spolupráce je na vysoké úrovni.

V roce 2015 nebylo řešeno hromadné narušení veřejného pořádku při shromážděních, sportovních a kulturních akcích ani jiné události, které by výrazným způsobem narušili veřejný pořádek a poklidný život v našem městě. Rok 2015 lze, stejně jako rok 2014, hodnotit z mnoha pohledů jako velmi dobrý a úspěšný rok z hlediska kriminality a bezpečnostní situace ve městě.

Skutky páchané recidivisty, nezletilými, mladistvými a dospělými osobami

Rok	Věk 0-14 let	15-17 let	18 a více let	Recidivisté
2014	1	8	1175	262
2015	1	3	1130	325

Oběti

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 65ti let
2014	67	618	179
2015	81	520	168

Informace o vybraných druzích přestupků

druh	počet obyvatel		přestupky – abs. počet			index na 10 tis. obyv.			
	k 31.12. 2015	změna proti roku 2014	rok 2014	k 31.12. 2015	změna 14-15	rok 2014	rok 2015	změna 14-15 (index)	změna 14-15 (%)
Proti veřejnému pořádku	33160	+ 347	39	26	-13	11,9	7,8	-4,1	-33,3
Proti občanskému soužití	33160	+ 347	370	348	-22	112,8	104,9	-7,9	-5,9
Proti majetku	33160	+ 347	829	693	-136	252,6	209	-43,5	-16,4
na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	33160	+ 347	168	171	+3	51,2	51,6	+0,4	+1,8

2. Projekty prevence kriminality

2.1 Domovníci 2016

Projekt je preventivní aktivitou v rámci komplexního přístupu ke zvýšení bezpečí v sociálně vyloučených a jiných rizikových aktivitách směřující ke snížení kriminality páchané osobami, které jsou sociálně vyloučené, nebo sociálním vyloučením ohrožené.

Realizátor: Město Příbram

Partneři:

- Městská policie Příbram
- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Příbram
- Městská realitní kancelář (dále jen MěRK)
- Policie ČR – OO Příbram

Zdůvodnění potřeby projektu:

Město Příbram patří mezi města s výskytem několika lokalit, nesoucí znaky sociálně vyloučených lokalit a soukromých ubytoven, kde žijí sociálně slabé domácnosti. Ve vlastnictví města jsou dva objekty, na které se projekt „Domovníci 2016“ zaměřuje. Hlavní problémy, které zde byly dlouhodobě indikovány, je ničení obecního majetku, drobná kriminalita a zhoršené sousedské vztahy, ničení obecního majetku, rušení nočního klidu v objektu, pohyb/pobyt nepovolaných osob, drobná kriminalita a vysoká spotřeba energií (nešetrné užívání). Žádný z dotázaných nájemníků nebyl spokojený se stavem objektu a s nepořádkem v domech a okolí (vyvalené zdi, vlhkost, plísně, špatná kanalizace, zdraví ohrožující stav zábradlí, rozbité kontejnery na odpadky). V květnu 2015 zde začal působit domovník. Jeho pozice zde pozitivně ovlivnila kvalitu bydlení a života v této lokalitě. V tomto prvním roce realizace byl projekt Domovníci velice dobře přijat, jak místními obyvateli a okolím, tak i zainteresovanými partnery. Hodnotili jej jako prospěšný a do budoucna velice potřebný.

Pro zachování systematické práce v rámci komplexního přístupu k problematice sociálně vyloučených lokalit a sociálního začleňování ve společnosti se město rozhodlo v tomto projektu pokračovat i druhý rok a podílet se na jeho realizaci finanční spoluúčastí ve výši 20% celkových nákladů.

Cíl:

Zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku ve dvou městských lokalitách spravovaných městem mající některé znaky sociálně vyloučených lokalit a v bezprostředním okolí, včetně posílení osobní odpovědnosti občanů – nájemníků za dodržování základních bezpečnostních standardů a společenských norem a nastolení systému garantujícímu dodržování základních bezpečnostních standardů v objektu všemi nájemníky.

Specifické cíle:

- Dlouhodobé udržení pořádku v lokalitách „Flusárna“ a městská ubytovna – snižovat rizika vandalismu, pohybu a pobytu nepovolaných osob a rušení nočního klidu, vytvářet podmínky pro dlouhodobé udržení pořádku, společensky žádoucích vztahů a jednání
- Snižování páchaní trestných činů a přestupků v těchto objektech a nejbližším okolí
- Vytvoření dvou pracovních míst domovníků – umožnit alespoň částečnou zaměstnanost osob dlouhodobě nezaměstnaných; zapojení místních občanů (autorit) z komunity do společensky prospěšné činnosti, do řešení problémů lokality, posilovat odpovědnost nájemníků za péči, údržbu a užívání svěřeného majetku

- Zlepšení sousedského soužití a soužití s většinovou společností – zlepšení vnímání těchto osob většinovou společností a vytvoření kladného vztahu k místu, nastartování změny směřující k vyšší kvalitě bydlení a života v dotčených lokalitách

Aktivity:

- Činnost domovníků - dohlížení na pořádek v objektech, na řádné užívání a úklid společných prostor a okolí domu, dbát na dodržování nočního klidu, úzká spolupráce s koordinátorem projektu - na pravidelných setkáních identifikovat problémy a potřeby komunity, dále budou diskutovány zdroje a možnosti obyvatel, určí se oblasti, které potřebují podporu zvenku (od Městské realitní kanceláře, okrskářů Městské policie, Asistentů PK, Sociálních pracovníků)
- 1x měsíčně fyzická kontrola činnosti domovníků (včetně záznamů domovní knihy) a pořádku v objektech koordinátorem projektu
- Čtvrtletní fyzická kontrola činnosti domovníků a koordinátora projektu manažerem prevence kriminality
- Průběžné sledování bezpečnostní situace, provedení průzkumné sondy a vyhodnocení manažerem prevence kriminality

Aktéři:

2 domovníci

1 koordinátor

Manažerka prevence kriminality – řízení projektu

Zdroje:

Město Příbram	11.000,- Kč
Dotace MVČR	44.000,- Kč
Celkem	55.000,- Kč

Udržitelnost a návaznost na další projekty

Projekt je součástí komplexního přístupu k řešení indikovaných bezpečnostních problémů v rizikových lokalitách. Činnost domovníků úzce navazuje především na projekt Asistenti prevence kriminality, na činnost strážníků „okrskářů“ Městské policie a sociálních pracovníků Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, především sociálního kurátora pro dospělé. Dále pak na aktivity místních NNO (NZDM Bedna, ADRA), Sociální poradny a SAS Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram. Efektivita a dopady projektu na cílovou skupinu budou průběžně sledovány koordinátorem a následně vyhodnocovány. V listopadu 2015 bude provedena průzkumná sonda a zhodnocení dosavadní činnosti domovníků v Příbrami a výstupy zvolených opatření. Na základě těchto zjištění bude provedena případná úprava pracovní náplně domovníků dle specifik a potřeb jednotlivých lokalit tak, aby v dalším roce realizace projektu „Domovníci“ byla případně zvýšena efektivita dopadů jejich činnosti. Realizátor předpokládá, a to především po kladných zkušenostech z prvního běhu projektu, že bude v jeho realizaci i nadále pokračovat (při zajištění dostatečných finančních prostředků, udržení zájmu dotčené komunity jako cílové skupiny a trvalé shody a potřebné spolupráce odborné i laické veřejnosti) minimálně v následujících 4 letech.

2.2 Cestou Sdílení

Projekt je zaměřený na vzdělávání, odborné terapie a jiné formy posilování kompetencí cílové skupiny (především zvyšování právního vědomí, zdůrazňování rizik virtuální komunikace, finanční a dluhové poradenství). Jedná se o systematicky na sebe navazující řetězec odborně vedených odpoledních terapeutických setkání a pobytových víkendových výjezdů. Zde budou připravovány specializované programy adekvátní cílové skupině, vč. tzv. zátěžových programů a adrenalinových aktivit. Důležitým faktorem je zde změna prostředí, zařazení účastníků do kolektivu, nutnost podřídit se nastaveným pravidlům chování a jistá úroveň organizovanosti.

Realizátor: Město Příbram

Partneři:

- Ambulantní oddělení Středisko výchovné péče – pracoviště Příbram
- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Příbram – Oddělení sociálně právní ochrany dětí, Oddělení sociální prevence a kurately
- Ponton, o. s. – NZDM Bedna
- Magdaléna, o. p. s. – CAS Příbram
- Centrum sociálních a zdravotních služeb Příbram
- DDM
- Výchovní poradci a metodici prevence příbramských základních škol

Zdůvodnění potřeby projektu:

Ačkoliv statistiky nevykazují významný nárůst trestné činnosti pachatelů do 15 ti let a mladistvých, jedná se o zjištěnou a již objasněnou kriminalitu. Velmi závažným problémem je vysoká latence zejména té méně závažné kriminality, u níž můžeme předpokládat, že se na ní ve vysoké míře podílí právě děti a mládež. Dle zveřejněných výzkumných studií se ohrožení této cílové skupiny kriminálně rizikovými jevy a kriminalitou trvale zhoršuje, klíčovými kriminogenními faktory jsou v současné době označovány: rodina, sociální prostředí a relativně snadný přístup k návykovým látkám.

Zkušenosti odborných pracovníků Ambulantního oddělení Střediska výchovné péče (dále jen AO SVP) v Příbrami a Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Příbram (dále jen OSVZ) v rámci dlouhodobé praxe ukazují, že v rodinách s dětmi s rizikovým chováním nebo již s kriminálním chováním, jsou určité obecné charakteristiky, které významně snižují jejich funkčnost a současně vytvářejí vysoce rizikové prostředí pro výchovu dětí. Rizikovými faktory jsou zejména nízká socioekonomická úroveň rodin, hmotná nouze, vysoká nezaměstnanost, závislost na sociálním systému státu, neúplnost rodiny, osobnostní problémy rodičů. Také nízká sociokulturní úroveň rodiny spojená s nevhodným výchovným stylem, který často vede až k zanedbávání základních potřeb dítěte. Nízké rodičovské kompetence jsou často dědictvím z primárních rodin současných rodičů, kteří neumějí „rodičovat“. Rodiny jsou v začarovaném kruhu selhávání, neschopny se z něj vymanit bez vnějšího vedení a potřebné podpory.

Obdobný projekt se v Příbrami realizoval od roku 2012 a tyto dlouhodobé způsoby práce se osvědčují, rozhodlo se v jeho realizaci město Příbram pokračovat i v letošním roce. Avšak po nabytých zkušenostech z předchozích let, po vyhodnocení dosavadních dopadů a následných úpravách projektu bude významně rozšířen o víkendovou tzv. zátěžovou terapii s použitím adrenalinových aktivit a obohacený o inovativní moderní postupy práce v rámci kontinuálního přístupu k této cílové skupině, která se vlivem negativních socioekonomických procesů posledních let ve společnosti mění.

Cíl:

Snížení výskytu delikventní činnosti a odstranění kriminálně rizikového chování ve vytipovaných rizikových rodinách a ovlivnit tak míru sociálně nežádoucích jevů a sociálních procesů, které mohou být příčinou rostoucí kriminality a závislosti na sociálním systému prostřednictvím přímé, dlouhodobé a komplexní práce s jejími členy.

Dílčí cíle:

- Podpora rozvoje osobnosti rodičů, posilování jejich rodičovských kompetencí a změny výchovného stylu v rodině
- Vytváření příležitosti pro rozvoj osobností dětí a prevenci rizikového chování dětí (nabídka vhodných a dostupných volnočasových aktivit, doučování, dětské růstové skupiny), které jsou aktivně zařazeny do dětských terapeutických skupin v rámci Ambulantního oddělení Střediska výchovné péče Příbram a jejich rodiče se střediskem aktivně spolupracují při řešení výchovných problémů
- Rozvoj osobnostních dovedností dospělých členů rodin v oblasti funkční gramotnosti (hospodaření s příjmy, placení závazků a udržení zaměstnání, udržení si stávajícího bydlení, jednání s úřady, administrativní úkony, apod.)
- V rámci odpoledních terapeutických programů pro rodiny zařazené do projektu je specifickým cílem přerušení patologických vzorců chování v rodině a zlepšení vzájemných rodinných vztahů
- V rámci víkendových výjezdů celých rodin s obsahem specializovaných programů (zátěžový program, expresivní terapie) se specifickým cílem zaměřeným na kultivaci vzájemných vztahů a umění společně sdílet čas

Aktivity:

Do projektu budou tedy zařazeny především rodiny, na které se dle zákona zaměřuje sociálně-právní ochrana dětí. Předpokládá se účast rodin, které projdou před zařazením do projektu motivačním pohovorem, kde jim budou sděleny informace ohledně rozsahu případné spolupráce.

Součástí projektu bude prvotní posouzení životní situace rodiny s následným individuálním plánováním cílů a kroků, které by měly vést k pozitivní změně ve fungování rodiny. S důrazem na rodiče tak, aby plnili důsledně své rodičovské povinnosti a podíleli se ve spolupráci s odborníky na odstranění nedostatků ve výchově svých dětí. Projekt je zaměřen na pomoc rodičům nebo dětem získávat kompetence, které jim umožní uvědomovat si svá práva (a povinnosti) a na posílení schopnosti samostatně ovlivňovat své sociální prostředí a měnit podmínky vlastního života, a to prostřednictvím nácviku zvládnání potřebných sociálních a praktických dovedností, včetně pozitivního způsobu řešení vzájemných rodinných konfliktů. Rodiny v rámci projektu obdrží informace o platných zákonech, povinnostech a důsledcích jejich chování, jednání a rozhodování (tzv. zvyšování právního vědomí). Součástí projektu budou také odborné semináře zaměřené na možná rizika virtuální komunikace, zvládnání výchovných problémů ve vývojových meznících dítěte (období vzdoru, puberta, odchod od rodiny) či z oblasti prevence závislostního chování. Rodiny zařazené do projektu budou informovány o vhodných sociálních službách v regionu, které jim mohou také nabídnout potřebnou pomoc. Jedná se např. o Sociální poradnu působící v rámci Centra sociálních a zdravotních služeb Města Příbram (poskytuje bezplatné poradenství v oblasti dluhů, pro oběti trestných činů a domácího násilí a v oblastech bydlení, pracovního a přestupkového práva apod.), atd. Zároveň jejich dětem bude umožněno smysluplně trávit svůj volný čas, a to v rámci aktivit NZDM Bedna, aktivit jednotlivých školních klubů a družin, či v prostorách DDM. Pro účastníky projektu bude zajištěna i pomoc při vyřizování osobních dokladů, pomoc při vyřizování nárokových dávek a v případě potřeby doprovod do návazných služeb.

V průběhu realizace projektu se s dětmi z rodin zapojených do projektu bude kontinuálně pracovat v rámci dětských růstových skupin zaměřených na rozvoj sociálních dovedností a zmírnění poruch chování dětí. Realizace probíhá v rámci služeb AO SVP (setkávání cca 1x týdně). Pro rodiče je v rámci běžných služeb AO SPV připravena mimo jiné i konzultační či psychoterapeutická pomoc při řešení rodičovských kompetencí, vývojových či vztahových krizí v rodině atd.

Součástí projektu budou dvě odpolední setkání rodin a čtyři víkendové výjezdní pobyty celých rodin zaměřené na kultivaci vzájemných vztahů a umění společně sdílet volný čas. V rámci těchto víkendových aktivit bude vytvářen prostor pro společné sdílení volného času dětí s rodiči. Víkendové akce budou obsahovat zážitkové aktivity, psychosociální hry zaměřené na rozvoj komunikace a spolupráce. Zároveň bude příležitost k reflexi vztahů a výchovných stylů v jednotlivých rodinách, k získání korektivních zkušeností, k usměrnění výchovných zásahů a podpoře potenciálu rodin. Při pobytu bude využito výtvarných pomůcek. Vedení zajistí odborný tým pracovníků AO SVP, který má dostatek zkušeností z prací s touto cílovou skupinou a velmi dobře zná její mentalitu, což bude přínos především v oblasti motivování účastníků projektu k intenzivní spolupráci. Víkendových aktivit se budou účastnit i kurátoři pro děti a mládež. Část programu zajistí externí lektori. Náklady na pobyt budou částečně hrazeny z rozpočtu města a částečně z dotace.

Jedná se o projekt sekundární prevence zaměřený na rizikové skupiny osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti, na prevenci sociálně patologických jevů u těchto osob (např. vandalismus, šikana, záškoláctví, povalečství, rasové konflikty apod.) a na odstranění potencionálních kriminogenních faktorů (dlouhodobá nezaměstnanost, sociální chudoba, závislostní chování, apod.). Projekt je postaven na třech vzájemně propojených pilířích, a to na podpoře vlastních zdrojů rizikových rodina jejich aktivizaci, na příležitostech sdílení společných rodinných aktivit a na poskytování potřebných informací pro odstranění kriminálně rizikového chování členů těchto rodin.

Aktéři:

Manažerka prevence kriminality – řízení projektu

1 Koordinátor projektu

3 Lektori

2 Externí lektori - expresivní terapie + zátěžový program

Zdroje:

Město Příbram	50.000,- Kč
Dotace MV ČR	107.000,- Kč
Celkem	157.000,- Kč

Udržitelnost a návaznost na další projekty:

Projekt a jeho dopady na cílovou skupinu budou průběžně sledovány a vyhodnocovány koordinátorem. Realizátor projektu předpokládá, že na konci roku bude projekt vyhodnocen (pozitiva, nedostatky a úskalí v průběhu realizace projektu), dle zjištěných výsledků, výstupů ke zvoleným opatřením a mechanismům působení na řešený problém případně upraven a bude v jeho realizaci (v případě dostatečného množství finančních prostředků; zájmu cílové skupiny; trvalé shody a potřebné spolupráce odborné i laické veřejnosti) nadále pokračovat i v následujících 4 letech.

Projekt navazuje na celoroční systematickou práci s dětmi s rizikovým chováním v rámci dětských růstových skupin vedených odbornými pracovníky AO SVP, dále na aktivity pracovníků OSPOD a kurátorů OSPK a volnočasové aktivity NNO působících v Příbrami. Provázanost s dalšími projekty prevence kriminality – děti z rodin zařazených do projektů se mohou zúčastnit městem pořádaného Letního zážitkového pobytu pro děti s rizikovým chováním, případně do Prázdninového sociálně-terapeutického programu. Rodiny (jejich členové) zařazené do projektu mohou využívat bezplatných

služeb Sociální poradny působící v rámci Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram, děti se mohou účastnit zdarma doučování v NZDM Bedna, zapojovat se do aktivit klubu, případně v NZDM bezplatně trávit svůj volný čas, atd. Rodiny zařazené do projektu budou informovány o vhodných sociálních službách v regionu, které jim také mohou nabídnout potřebnou pomoc. Děti z rodin zařazených do projektu budou moci dále smysluplně trávit svůj volný čas např. v prostorách DDM, v rámci školních klubů atd. Město Příbram vkládá do projektu v rámci spoluúčasti 31,85 % z celkových nákladů na projekt.

2.3 Letní zážitkový pobyt pro děti s rizikovým chováním

Projekt obsahuje specializovaný déletrvající odborně vedený terapeutický pobyt vytvářející volnočasové alternativy pro cílovou skupinu s rizikovým chováním a podporu zájmových činností pro problémové a sociálně znevýhodněné děti. Důležitým faktorem je zde změna prostředí, zařazení účastníků do kolektivu, nutnost podřídit se nastaveným pravidlům chování a vysoká úroveň organizovanosti.

Realizátor: Město Příbram

Partneři:

- Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče Příbram
- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Příbram – Oddělení sociálně právní ochrany dětí, Oddělení sociální prevence a kurately
- Jednotka SDH Březové Hory
- Vězeňská služba ČR – Věznice Příbram, VV Praha – Ruzyně

Zdůvodnění potřeby projektu

Jako klíčové rizikové kriminogenní faktory současné doby jsou odborníky z praxe označovány rodinné a sociální prostředí dítěte a relativně snadný přístup k návykovým látkám – převážně levnému alkoholu, měkkým drogám a VLT. Zásadním problémem, který s tímto úzce souvisí, je především skrytá kriminalita méně závažného charakteru, kde lze s největší pravděpodobností předpokládat, že se na ní ve vysoké míře podílí děti a mládež, často pocházející ze sociálně nepodnětného a/nebo znevýhodněného prostředí. Pracovníci OSPOD a OSPK mimo jiné v praxi čím dál častěji upozorňují na neustále se zvyšující podíl rodin, kde je již několikátá generace chronicky nezaměstnanou, bez dostatečného profesního vzdělání a stává se tak přímo závislou na sociálních dávkách a sociálnímu systému státu, což umožňuje zhoubné působení sociálně patologických jevů ve společnosti.

Jako jednu z možností, jak tomuto negativnímu trendu předcházet v dlouhodobém horizontu předcházet, je cílená práce s rizikovými skupinami dětí a mládeže. Mnohé děti netráví svůj volný čas pozitivní prosociální formou a jsou naopak přitahovány závadovou partou. Jedincům v ohrožených skupinách hrozí inklinování k závadovým osobám, tím přebíráni negativních vzorců chování a nepříznivých návyků, které často gradují k protiprávní činnosti.

Potíže některých dětí vyplývají mimo jiné i z toho, že žijí v rodinách, které příliš nefungují. Děti bývají osamělé, neumějí se uplatnit ve své vrstevnické skupině, nemají volnočasovou náplň, neumějí si najít vhodné kamarády. V případech, kdy se v určitém vývojovém období dítěte zvyšuje pravděpodobnost sociálního selhání (signalizovaná záškoláctvím, inklinováním k již zmiňované rizikové skupině vrstevníků, konfliktními situacemi v rodinném prostředí, hromaděním osobních problémů apod.) mohou ohroženému dítěti, vedle odborné psychoterapeutické péče, významně pomoci i pobyt s programem zaměřeným mimo jiné na zážitkovou pedagogiku.

Projekt připravovaný pro rok 2016 se opírá o nové moderní přístupy kontinuální a komplexní práce s dětmi a mládeží současné doby a reaguje na nově indikované hrozby a postupy v oblasti prevence kriminality a eliminaci sociálně patologických jevů ve společnosti a známých kriminogenních faktorů, založené na příkladech dobré praxe a interpretaci nově zjištěných poznatků z aktuálních kriminologických a sociologických výzkumů.

Cíl:

Efektivní práce s kriminálně rizikovými dětmi a/nebo dětmi ohroženými, pocházejícími převážně ze sociálně nepodnětného prostředí, v rámci kontinuální práce a ověřených postupů za účelem snížení

dětské delikvence a výskytu sociálně-patologických jevů včetně podpory osvojení a udržení prosociálních vzorců chování.

Specifické cíle:

- Nabídka kvalitního využití volného času dětem ze sociálně nepodnětného prostředí. Umožnění dětem prožít alespoň část prázdnin v podnětném a bezpečném a obohacujícím prostředí
- Začlenění těchto dětí do kolektivu, nácvik komunikace a zdravého sociálního fungování
- Osobnostní rozvoj ohrožených dětí. Podchycení zájmů a talentu a nasměrování k vhodnému využívání volného času dětí.
- Nabídnutí pomoci a podpory ve složité životní situaci. Vzdělávání a vedení v oblastech možného životního selhání (závislostní chování, návykové látky, partnerské vztahy, juvenilní delikvence, šikana apod.)

Aktivity

Sedmidenní Letní zážitkový pobyt pro děti bude v rámci komplexní práce s ohroženou mládeží plynule navazovat na celoroční systematickou odbornou práci v rámci dětských růstových skupin zaměřených na rozvoj sociálních dovedností a zmírnění poruch chování dětí. Výběr dětí zařazených do pobytu probíhá ve spolupráci s odbornými pracovníky AO SVP a je konzultován s kurátory pro mládež. Podmínkou pro vybrání do pobytu je aktivní spolupráce dětí ve výše zmiňovaných růstových skupinách. Letní zážitkový pobyt bude realizován v přírodní oblasti zvané „Na Dědku“, ve srubové skautské chatě. Pobyt je plánován na období letních prázdnin tak, aby nebyla narušena školní docházka, a bude veden pětičlenným týmem vedeným hlavní vedoucí (terapeutický a pedagogický pracovník, výchovná poradkyně), která má dlouholetou zkušenost s vedením dětských pobytových táborů. Vedle běžných táborových aktivit bude program pobytu, na jehož sestavování se podílí i odborní pracovníci AO SVP, obsahovat zážitkovou pedagogiku i specificky zaměřené programy (psychosociální výcvik, expresivní terapie, apod.). Tyto aktivity budou bezprostředně navazovat na předchozí cílenou práci s těmito dětmi v SVP Příbram a budou zapadat do kontextu pobytové etapové hry zaměřené na multikulturní soužití, toleranci, předcházení sociálně patologickým jevům a naučí je chápat hodnoty, které jim připraví právě nastavený program. Důležitým faktorem je zde seznámení se s jiným prostředím, které je v rámci sociální prevence zaměřeno na význam lidských práv, rozvoj vlastností, důraz na sebevědomí, schopnosti, svobodu žití s ostatními na zemi, chránit důstojnost a hodnotu lidské bytosti.

Děti se seznámí s několika různými kulturami zemí, budou se zapojovat do různých modelových situací, ve kterých si pomocí zážitkové pedagogiky vyzkouší různé role v určitých situacích. Formou hry se zároveň děti zdokonalí ve vzájemné komunikaci, naučí se jak respektovat jeden druhého a mohou se také dozvědět, jak reagovat na konflikt a jak ho případně řešit. Jedním z cílů táborové hry je naučit děti adekvátně jednat v krizových situacích a vytvořit u nich pocit sounáležitosti s ostatními jedinci, tak aby se nechovaly lhostejně k problémům druhých.

Letnímu zážitkovému pobytu bude v červnu předcházet odpolední společné setkání vybraných dětí společně s týmem vedoucích, zaměřená na seznamovací hry, rozvoj kreativity a vytváření imaginárních postav. Cílem je lepší vzájemné poznání všech a pro vedoucí tábora ještě možnost přizpůsobit plán aktivit tábora dle zde zjištěných poznatků.

Aktéři:

- 1 hlavní vedoucí pobytu
- 3 vedoucí
- 1 zdravotník pobytu

Zdroje

Město Příbram	20.750,- Kč
Dotace MV ČR	72.000,- Kč
Celkem	92.750,- Kč

Udržitelnost a návaznost na další projekty

Provázanost s dalšími projekty v rámci aktivit města v oblasti prevence kriminality je následující – Tento projekt je úzce provázaný s projekty prevence kriminality Cestou Sdílení a Prázdninový sociálně-terapeutický program, kdy jsou aktivity vzájemně propojeny tak, aby byl zajištěný komplexní přístup k řešení stanoveného problému postavený na třech pilířích – komplexní práci s celou rodinou, dostupné alternativy bezpečného trávení volného času a informovanost a prevence závislostního chování. Děti zařazené do projektu zároveň dlouhodobě využívají služeb AO SVP, NZDM Bedna (zde se např. mohou zdarma účastnit doučování v rámci projektu DOUČKO), dobrovolnických aktivit NNO ADRA v rámci projektu „Kamarád hledá kamaráda“ a volnočasových aktivit v DDM, které jsou pro tuto cílovou skupinu cenově zvýhodněné.

Realizátor předpokládá, že pokud se po vyhodnocení zvolených inovativních opatření a přístupů k řešení dané problematiky projekt ukáže jako úspěšný, bude v jeho realizaci pokračovat – za předpokladu zajištění dostatečného množství potřebných finančních prostředků; zájmů cílové skupiny a trvalé shody a potřebné spolupráce odborné i laické veřejnosti – a to minimálně v následujících čtyřech letech.

2.4 Prázdninový sociálně-terapeutický program

Projekt obsahuje specializovaný odborně vedený sociálně-terapeutický program zaměřený na vzdělávání formou zážitkové pedagogiky (především zvyšování právního vědomí, zdůrazňování možných rizik virtuální komunikace, multikulturní soužití ve společnosti, prevence závislostního chování), odborné terapie a inovativní metody a formy posilování kompetencí cílové skupiny, včetně vytváření volnočasových alternativ pro děti s rizikovým chováním a podporu zájmových činností pro problémové a sociálně znevýhodněné děti. Důležitým faktorem je zde změna prostředí, zařazení účastníků do kolektivu, nutnost podřídit se nastaveným pravidlům chování a střední úroveň organizovanosti.

Realizátor: Město Příbram

Partneři:

- Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče Příbram
- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Příbram – Oddělení sociálně právní ochrany dětí, Oddělení sociální prevence a kurately
- Jednotka SDH Březové Hory
- Městská policie Příbram

Zdůvodnění potřeby projektu

Spojení chudoby a nefungujícího rodinného zázemí představuje významný kriminogenní faktor. Pracovníci kurately pro děti a mládež upozorňují, že rodiny dětí s rizikovým chováním bývají často neúplné či doplněné, sociálně slabší, s rodiči nízké kvalifikace a bez stálého zaměstnání, jejichž výchovný styl je nedůsledný, zanedbávající – děti jsou ponechávány často sami bez dozoru, za své prohřešky nejsou ze strany rodičů (především matek) příliš trestány. V některých rodinách jsou vystaveny týrání, či dalším sociálně patologickým jevům u členů rodiny. Postrádají relativně neměnné rodinné zázemí. Výzkumy mladistvých pachatelů trestných činů ukazují, že často pocházejí z nepodnětného a nestabilního rodinného zázemí, jsou formováni vychovateli bez mravních předpokladů k dobré výchově, osobami bez vzdělání a kvalifikace se špatným vztahem k práci, s nezodpovědným nakládáním s vlastním životem, životem svých partnerů a dětí. Jejich rodinné zázemí je často poznamenáno alkoholismem, kriminální zátěží, obecnou asocialitou v chování, neschopností hospodařit, hádkami, neexistencí hlubší citové vazby. Z tohoto lze předpokládat, že selhání rodiny, zejména v oblasti vytvoření citových vazeb a stabilního zázemí a její výchovné funkce je významným spoluvýznamným faktorem delikvence mládeže.

Zásadním problémem, který s tímto úzce souvisí, je především skrytá kriminalita méně závažného charakteru, kde lze s největší pravděpodobností předpokládat, že se na ní ve vysoké míře podílí děti a mládež, často pocházející ze sociálně nepodnětného a/nebo znevýhodněného prostředí. Pracovníci OSPOD a OSPK mimo jiné v praxi čím dál častěji upozorňují na neustále se zvyšující podíl rodin, kde je již několikátá generace chronicky nezaměstnanou, bez dostatečné kvalifikace a stává se tak přímo závislou na sociálních dávkách a sociálnímu systému státu, což umožňuje zlovolné působení sociálně patologických jevů ve společnosti. Mnohé děti z nepodnětného rodinného prostředí netráví svůj volný čas pozitivní prosociální formou a jsou naopak přitahovány k závadovým osobám a snadno přebírají negativní vzorce chování a návyků, které často gradují k protiprávní činnosti.

Jednou z možností, jak čelit tomuto negativnímu trendu a v dlouhodobém horizontu předcházet, je cílená systematická a komplexní práce s takto rizikovými skupinami dětí a mládeže. V případech, kdy se v určitém vývojovém období dítěte zvyšuje pravděpodobnost sociálního selhání - signalizovaná záškoláctvím, inklinováním k již zmiňované rizikové skupině vrstevníků, konfliktními situacemi v rodinném prostředí, hromaděním osobních problémů apod. - mohou ohroženému dítěti významně

pomoci vedle odborné psychoterapeutické péče i programy obsahující moderní metody a přístupy zážitkové pedagogiky. S přihlédnutím k výše popsaným faktům se město Příbram rozhodlo prvním rokem pro takto ohrožené děti v rámci sekundární prevence kriminality zrealizovat Prázdninový sociálně-terapeutický program s myšlenkou, že zvyšováním odolnosti ohrožených dětí vůči sociálně patologickým jevům ve společnosti přispívá do budoucna k vybudování optimálního sociálního klimatu.

Cíl:

Efektivní komplexní práce s kriminálně rizikovými dětmi v rámci ověřených postupů za účelem snížení dětské delikvence a výskytu sociálně-patologických jevů včetně podpory osvojení a udržení prosociálních vzorců chování. Zvyšování sociálních kompetencí dětí, rozvoj jejich komunikačních kompetencí (lepší poznání sebe sama, svých kamarádů z kolektivu) včetně všestranného rozvoje jejich osobnosti, podpora vzájemné zdravé komunikace.

Specifické cíle:

- Nabídka kvalitního využití volného času dětem ze sociálně nepodnětného prostředí – příležitost k vystoupení z vymezeného teritoria každodenního života a k nahlédnutí do světa „za zdi“.
- Začlenění těchto dětí do kolektivu, nácvik komunikace a zdravého sociálního fungování
- Osobnostní rozvoj ohrožených dětí. Podchycení zájmů a talentu a nasměrování k vhodnému využívání volného času dětí.
- Nabídnutí pomoci a podpory ve složité životní situaci. Vzdělávání a vedení v oblastech možného životního selhání (závislostní chování, návykové látky, partnerské vztahy, juvenilní delikvence, šikana apod.)

Aktivity:

Celodenní prázdninový sociálně terapeutický program (od 8:00 do 16:00) pro děti je plynule provázán s celoroční komplexní a systematickou činností v rámci dětských růstových skupin zaměřených na rozvoj sociálních dovedností a zmírnění poruch chování dětí. Prázdninový sociálně-terapeutický program je veden čtyřčlenným týmem osob vedeným dlouholetou výchovnou poradkyní, na terapeutických aktivitách se budou podílet 2 až 4 odborní pracovníci AO SVP Příbram (speciální pedagogové, psycholog/terapeut).

Realizace prázdninového sociálně-terapeutického programu je naplánována na pět pracovních dnů v měsíci červenci, tedy o velkých školních prázdninách. V rámci naplánovaných aktivit je sestaven tzv. programový blok, který je rozdělen na dopolední a na odpolední část. Prázdninový program bude mít zázemí a zčásti probíhat v prostorách Střediska výchovné péče Příbram. Po celý den bude zajištěn pitný režim dětí, podávání oběda bude zajištěno v nedaleké školní jídelně (včetně „balíčků“ sebou v případě celodenního výletu).

Prostředky a metody k dosažení zvolených cílů projektu:

- Aktivity zaměřené na prohloubení vzájemného poznání
- Aktivity zaměřené na nastartování spolupráce mezi dětmi
- Aktivity zaměřené na sebedůvěru, překonání překážek, společné zvládání náročných situací
- Aktivita zaměřená na prohloubení vzájemného poznání
- Aktivity zaměřené na rozvoj důvěry

Aktéři:

Hlavní vedoucí kurzu

3 lektori

2 – 4 odborní pracovníci AO SVP Příbram

Manažer prevence kriminality – řízení projektu

Zdroje

Město Příbram	18.900,- Kč
Dotace MV ČR	35.000,- Kč
Celkem	53.900,- Kč

Udržitelnost a návaznost na další projekty

Tento nový projekt je úzce provázaný a vhodně doplňuje další projekty prevence kriminality, které realizuje město Příbram - Cestou Sdílení a Letní zážitkový pobyt pro děti s rizikovým chováním. Aktivity jsou vzájemně propojeny tak, aby byl zajištěný inovativní komplexní přístup k řešení stanoveného problému postavený na třech pilířích – 1. kontinuální práce s celou rodinou 2. dostupné alternativy bezpečného trávení volného času, 3. informovanost a prevence závislostního chování. Děti zařazené do projektu zároveň dlouhodobě využívají služeb AO SVP, NZDM Bedna (projekt DOUČKO), dobrovolnických aktivit NNO ADRA (projekt „Kamarád hledá kamaráda“) a volnočasových aktivit v DDM, které jsou pro tuto cílovou skupinu dětí cenově zvýhodněné.

Realizátor předpokládá, že pokud se po vyhodnocení ukáže jako úspěšný a dále žádaný, bude v jeho realizaci pokračovat – za předpokladu zajištění dostatečného množství potřebných finančních prostředků; zájmů cílové skupiny a trvalé shody a potřebné spolupráce odborné i laické veřejnosti – a to minimálně v následujících čtyřech letech.

2.5 Asistenti prevence kriminality - pomocník

Činnost asistentů prevence kriminality – pomocníků (dále jen APK – P) je směřována především do oblastí města, kde žijí obyvatelé sociálně vyloučených lokalit v Příbrami. Hlavním úkolem těchto pracovníků zařazených do Městské policie Příbram je zvýšení pocitu bezpečí u obyvatel Příbrami, zejména v rizikových lokalitách města a jejich bezprostředním okolí, před školami a podobnými institucemi. Především v rizikových oblastech by mělo dojít alespoň k částečnému zlepšení soužití většinové společnosti s romskou komunitou a ke zlepšení vztahů mezi obyvateli těchto lokalit navzájem. Dále by zde jejich činností mělo dojít k omezení přestupkové a trestné činnosti a k prohloubení komunikace mezi obyvateli ohroženými sociálním vyloučením žijícími v rizikových lokalitách a městem.

Tito pracovníci se však zaměřují i na problematiku bezdomovectví a cílem jejich práce je postupné začleňování takových to osob zpět do společnosti či další potřebná pomoc (zdravotnická, materiální apod.).

Realizátor: Město Příbram – městská policie

Partneři:

- Úřad práce ČR

Zdůvodnění potřebnosti projektu

Město Příbram řeší aktuální problémy v lokalitách s možným sociálním vyloučením osob a také sociálně vyloučenými objekty. Vedením města je vytvářena ucelená koncepce na oblast bezpečnostní tak i sociální. Z uvedeného důvodu bylo rozhodnuto, že Městská policie Příbram bude pokračovat v projektech týkajících se prevence kriminality tedy konkrétně „Asistentů prevence kriminality - pomocník“. Na konci roku 2015 byla opět uzavřena „Dohoda o vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací a poskytnutí příspěvku, spolufinancovaného ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu č. PBA-VZ-32/2015“ s Úřadem práce České republiky – krajská pobočka Příbram na celkový počet 6 pracovních míst. Jedná se o pracovní pozice 5 x APK - P a 1x koordinátor APK - P.

Projekt je zaměřen na řešení bezpečnostní situace nejen v centru města Příbrami, ale i v jeho dalších vybraných lokalitách, zejména s možným sociálním vyloučením či v blízkosti školy nebo kde se shromažďuje problematická mládež. S existencí takovýchto lokalit je spojen vždy zvýšený výskyt rizikového chování, přestupkové i trestné činnosti, a tím je zde výrazně narušený pocit bezpečí občanů.

Cíl:

Snížení počtu trestných činů, přečinů a přestupků a zvýšení pocitu bezpečí obyvatel Příbrami.

Specifické cíle:

- Snížit bagatelní trestnou činnost a přispět k eliminaci projevů chování, které sami o sobě trestnou činností nejsou, ale mohou k ní vést nebo v ni přerůst (zde zejména nevhodné chování mládeže směrem k ostatním obyvatelům, užívání návykových látek, časté konflikty).
- Zintenzivnění práce s občany žijícími v rizikových lokalitách.
- Posílení role Policie České republiky i Městské policie Příbram a obohacení jejich součinnosti o nový prvek APK - P v uvedených oblastech. Zvýšení efektivity oboustranné komunikace mezi policií a obyvateli města.
- Zaměstnání šesti osob z řad dlouhodobě nezaměstnaných a zvýšení jejich sociálního statutu.
- Prohloubení komunikace mezi samosprávou a obyvateli rizikových lokalit.

Aktivity:

Aktivitami projektu by mělo docházet k předcházení sporů mezi obyvateli, snížení jejich dopadu na veřejný život ve městě. APK – P budou v dotčených lokalitách shromažďovat informace a předávat je hlídkám městské policie. APK - P budou rovněž vykonávat pravidelný dohled u základních škol a v ranních hodinách na vybraných rizikových přechodech.

- **Výběr a proškolení asistentů a vymezení působnosti asistentů**
- **Každodenní činnost APK - P** - asistenti budou v naprosté většině své pracovní doby vykonávat pochůzkovou činnost po městě Příbram, zejména v místech, která jsou považována za riziková z pohledu kriminality, sociálně vyloučené lokality a jejich okolí, v blízkosti základních škol a zařízení služeb sociální prevence. Díky dobré informovanosti, znalosti prostředí a místních obyvatel budou asistenti prevence kriminality rádci a pomocníky, kteří mohou svojí činností předcházet vzniku mnoha problémů. V případě potřeby dokáže občanům poradit na koho se s daným problémem obrátit.
- **Spolupráce s dalšími subjekty**
 - Městská policie přijala asistenty do své organizační struktury, vyčlenila jim prostor, zajistila jejich proškolení, navrhla plán pracovní činnosti a spolupráce se strážníky
 - PČR se podílí na přípravách plánu činnosti, navrhuje způsob součinnosti s asistenty, podílí se též v rámci průběžné komunikace
 - Skupina prevence kriminality pravidelně vyhodnocuje činnost asistentů, navrhuje její optimalizaci, přináší zpětnou vazbu od veřejnosti
 - Sociální odbor, neziskové organizace a školy jednak formulují zakázky s ohledem na zajištění pocitu bezpečí klientů a žáků, jednak vytvářejí vazby mezi výkonem asistence a poskytováním služeb sociální prevence, řeší s asistenty konkrétní problémy - asistenti se stávají součástí sítě sociální prevence
 - Úřad práce – asistenti aktivně pracují s jejich klienty

Druh pracovního zařazení:

1 koordinátor APK - P

5 Asistentů prevence kriminality - pomocníků

Zdroje

	max. měsíční příspěvek na 1 prac. místo
Dotace ÚP	15 000,- Kč
Celkem za 6 prac. míst	90 000,- Kč

Udržitelnost a návaznost na další projekty

Asistenti společně se strážníky městské policie provádějí preventivní činnost v sociálně vyloučených lokalitách, spolupracují se sociálním odborem, neziskovými organizacemi, úřadem práce a dalšími institucemi. Provádějí besedy ve školkách, školách a dalších zařízeních, rovněž i besedy a setkání se seniory, kde se probírá tematika prevence kriminality ve městě a jak předcházet nebezpečným situacím.

Realizátor projektu předpokládá udržitelnost minimálně ještě další dva roky. Podle aktuální bezpečnostní situace bude vyhodnoceno působení a efektivita APK-P v Příbrami. Efektivita tohoto projektu by se měla po jeho realizaci projevit v profesionálním výkonu služby městské policie a zvláště pak při práci s nepřizpůsobivými jedinci, ve zvýšení pocitu bezpečí ze strany občanů a ve snížení delikventní činnosti.

3. Další aktivity v rámci prevence kriminality

- **Školy slaví 800 let a Městečko pod hrází - poradenské dny prevence kriminality** - jedná se o dvoudenní preventivně prezentační a poradenskou akci, která se bude konat v rámci oslav města Novák 800 let. První den „Školy slaví 800 let“ se zúčastní složky IZS - PČR, HZS, ZZS a ozbrojené složky státu – AČR, VSČR. Druhý den „Městečko pod hrází“ se budou prezentovat vzdělávací a volnočasové aktivity pro děti a mládež v rámci bezpečného a smysluplného trávení volného času. Tato akce je předjednána s jednotlivými složkami IZS a dalšími zainteresovanými organizacemi.
- **Revoluční protidrogový vlak - preventivně vzdělávací akce** – projekt protidrogové prevence a prevence kriminality zaměřený na primární prevenci závislostního chování je určený pro žáky druhého stupně ZŠ a studenty SŠ či VOŠ. S preventivně informačním stánkem se zde budou účastnit také strážníci Městské policie spolu s Asistenty prevence kriminality.
- **Tradiční akce pro děti s prevencí – pálení čarodějnic – preventivně informační akce** - Jedná se o tradiční akci pro děti s interaktivním programem, jejímž cílem je informovat děti a mládež o bezpečném chování. Na projektu participují: Městská policie, OŠKS, SDH Březové hory, NZDM Bedna.
- **Nakupuj bezpečně a v klidu – preventivně informační akce** - projekt zaměřený v době předvánočních nákupů na prevenci krádeží kapesních, z osobních zavazadel a osobních automobilů. Na projektu participují: Městská policie a Obvodní oddělení PČR.
- **Přednášky do našich škol, zařízení CSZS, NNO a volnočasových spolků – preventivně vzdělávací akce** – přednášky a přednáškové cykly zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů, na zvýšení právního vědomí a na bezpečné chování pro různé věkové skupiny. Na projektu participují: Městská policie, OSVZ, mateřské, základní a střední školy, Územní odbor PČR, NNO.
Seniorům a handicapovaným – přednášky a besedy zaměřené na komplexní prevenci kriminality a dopravní výchovy u seniorů ve městě. Na projektu participují: Městská policie, Obvodní oddělení PČR, Centrum sociálních a zdravotních služeb, Seniorpoint.
- **Soutěže z oblasti prevence kriminality** – během roku 2016 budou vyhlášeny soutěže na různá témata v oblasti prevence kriminality s cílem aktivizace občanů, zejména dětí, a jejich zapojení do řešení daných problematik. Na projektu participují: OSVZ, OŠKS, mateřské a základní školy, Městská policie, Galerie Fr. Drtikola.
- **ProINFO 2016 – preventivně-informační aktivity** – široké spektrum informací, které se mohou týkat stavu, vývoje a typů kriminality v lokalitách města, rizikových způsobů chování, vysvětlování smyslu a výhod zabezpečování majetku a pojištění, technického řešení zabezpečování majetku, možností spolupráce v komunitě a spolupráce s policií, doporučujících modelů bezpečného chování (různé rady a desatera) apod., včetně informací o zařízeních poskytujících právní, psychologickou, lékařskou případně i materiální pomoc obětem trestné činnosti – v rámci zvyšování právního vědomí a informovanosti občanů:

- dle potřeby příprava, tisk a distribuce informačních materiálů (publikací, brožur, bulletinů, letáků, skládaček, samolepek – dopravně-informační, zabezpečení majetku, omalovánky pro děti, apod.). Na projektu participují Městská policie, Územní odbor Policie ČR, školská zařízení, Centrum sociálních a zdravotních služeb, NNO.
 - www.bezpecnapribram.cz – tematicky zaměřené www stránky městského úřadu
 - Pravidelné články v místním tisku – jednorázové aktuální články, pravidelné rubriky nebo přílohy v místních (radničních) novinách s cílem upozornit na řadu dalších způsobů, jakými lze šířit osvětu a motivovat aktivnější přístup občanů k vlastní bezpečnosti a k záležitostem veřejným.
- **Uklidíme si naše město** – projekt bude realizován jako II. ročník, a to ve spolupráci MP, Technických služeb města, CSZS a základními školami, OSVZ. Projekt přibližuje žákům ZŠ pojem lidská práce v praktické rovině, kdy se osobně žáci podílí na úklidu města s pracovní četou technických služeb a Asistenty prevence kriminality, za což jsou následně odměněni drobnými dárkovými předměty. V rámci aktivit projektu se žáci dozvědí, jak se žije lidem bez domova, lidem ve výkonu trestu odnětí svobody či vazbě, ale i lidem, kteří dlouhodobě nemohou najít uplatnění na trhu práce a padají do dluhových pastí či propadají jiným nešvarům dnešní doby.

Rozpočet aktivit realizovaných z rozpočtu města:

„Školy slaví 800 let“ a „Městečko pod hrází“ – Novák 800 let	5.000,-
Revoluční protidrogový vlak	35.000,-
Pálení čarodějnic	10.000,-
Nakupuj bezpečně a v klidu	5.000,-
Přednášková činnost	150.000,-
Soutěže	10.000,-
ProINFO 2016	30.000,-
Uklidíme si naše město	15.000,-
celkem	260.000,-

4. Harmonogram aktivit plánovaných pro rok 2016

Plánované preventivní akce pro rok 2016 budou realizovány v průběhu celého roku, a to ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi působícími ve městě, školami, volnočasovými organizacemi a organizačními složkami města. Během roku také proběhnou dotazníková šetření směrem k cílovým skupinám (děti, senioři) a široké veřejnosti s cílem zjistit potřebnost preventivních programů.

Leden – prosinec	projekt Domovníci 2016, Asistenti prevence kriminality
Únor – březen	příprava na akce prevence kriminality
8. březen 2016	přednáška projektu Aktivní útočník
Duben – červen	jarní blok přednášek, akce Uklidíme si naše město*
Duben – listopad	projekt Cestou Sdílení
28. duben 2016	Tradiční akce pro děti s prevencí – Pálení čarodějnic
10. června 2016	akce „Školy slaví 800 let“ – Novák 800 let
11. června 2016	akce „Městečko pod hrází“ – Novák 800 let
22. – 23. června 2016	Revoluční protidrogový vlak
Červenec – srpen	programy pro děti, seniory (spolky, občanská sdružení, práce terénních sociálních pracovníků)
Červenec	projekt Prázdninový sociálně-terapeutický program
Srpen	projekt Letní zážitkový pobyt pro děti s rizikovým chováním
Září – prosinec	podzimní blok přednášek, akce Uklidíme si naše město*
Listopad – prosinec	akce Nakupuj bezpečně a v klidu

*data budou upřesněna po dohodě s organizátory.

5. Závěr

Město Příbram je do Programů prevence kriminality zapojeno již od roku 2008. Za toto období bylo zrealizováno bezmála čtyřicet preventivních projektů. A ačkoliv není v našich silách některé kriminogenní faktory přímo ovlivnit – např. negativní socioekonomické procesy ve společnosti, demografická a sociální struktura obyvatel regionu, nezdravé rodinné/sociální prostředí dítěte, atd. – je důležité nepolevit a být stále iniciativní. Naše zapálení pro věc, soustavná realizace projektů z programu prevence kriminality a nemalé finanční investice do vlastních preventivních aktivit se nám – zdá se – začíná vyplácet. Podle policejních statistik je kriminalita na území našeho města nejnižší za posledních deset let.

Proto chceme v letošním roce, na základě získaných zkušeností a příkladů dobré praxe, pokračovat v realizaci osvědčených projektů. Zároveň považujeme za důležité přiměřeně reagovat na nové hrozby a bezpečnostní rizika současnosti aktivním přístupem k oblasti primární prevence na školách (zejména se zaměřením na závislostní chování, kyberkriminalitu spojenou s násilím, šikanou, a další rizikové jevy), rozvojem prosociálních aktivit ohrožených dětí a mládeže, a v neposlední řadě odbornou osvětou k široké veřejnosti.

Dobře víme, že k tomu, abychom i nadále dlouhodobě snižovali (i latentní) kriminalitu a dosáhli tak společného cíle – bezpečné Příbrami – potřebujeme aktivní spoluúčast odborné i laické veřejnosti, tedy občanů našeho města a zdejších komunit.